

Korektivna jedinica

Misije Evropske unije za vladavinu prava na Kosovu

Korektivna jedinica Misije Evropske unije za vladavinu prava na Kosovu

Korektivna jedinica (KJ) Misije Evropske unije za vladavinu prava na Kosovu (EULEX) je postojan **partner** Korektivnoj službi Kosova (KSK) već skoro 14 godina. Do 2012. godine, EULEX-ova KJ imala je **izvršni mandat**, i pružala je operativnu podršku službenicima KSK za pratnju zatvorenika tokom pratnje zatvorenika. EULEX-ovi nadgledači su takođe bili **ko-locirani** u nekoliko korektivnih objekata do 2020. godine. Danas EULEX-ova KJ podržava napore KSK na razvoju **profesionalnog tima visokog rukovodstva** i pružanju **rehabilitacije zatvorenika** u sigurnom i bezbednom okruženju, kroz **nadgledanje, podučavanje i savetovanje**. Ovo se postiže zahvaljujući redovnom i **mobilnom prisustvu** EULEX-ovih korektivnih stručnjaka u svih 11 korektivnih objekata na Kosovu i kroz brojne **sastanke** sa osobljem KSK. Od 2021. godine, EULEX takođe podržava Probacionu službu Kosova (PSK).

Raniji dani EULEX-ove korektivne jedinice

Od 2008. do 2012. godine EULEX-ova KJ imala je izvršni mandat i bila je zadužena za nekoliko zadataka, uključujući prevoz i pratnju zatvorenika. Desetine **korektivnih stručnjaka iz mnogih zemalja EU i trećih zemalja** sa stručnim znanjem iz raznih oblasti bili su **ko-locarni u nekoliko objekata KSK**. Ti EULEX-ovi stručnjaci su **svojim kosovskim kolegama** pružali neprocenjivu **obuku na poslu**, efikasno **nadgledanje**, i svakodnevno

Broj EULEX–ovog korektivnog osoblja tokom godina		
	Međunarodno	Lokalno
2008	49	49
2009	65	65
2010	66	66
2011	74	74
2012	62	62
2013	25	25
2014	13	13
2015	7	7
2016	7	7
2017	6	6
2018	5	5
2019	6	6
2020	7	7
2021	8	8
2022	5	5

stručno **savetovanje** u brojnim oblastima KSK, uključujući zatvorsku upravu, upravljanje poslovanjem i obezbeđenjem, kao i ekonomsko upravljanje. Ovim radom stvoreni su bolji uslovi za rad KSK i obezbeđivanje jednakog postupanja sa svim zatvorenicima na osnovu potreba i rizika koji je predstavljao svaki pojedinac.

Do 2011. godine EULEX–ova KJ je pomagala u razvoju **perimetarske kontrole u Korektivnom centru Dubrava kroz nadgledanje, podučavanje i savetovanje**. EULEX je takođe bio odgovoran za procenu bezbednosnih standarda Korektivnog centra i pripremao **preporuke za rešavanje bezbednosnih nedostataka** u tom objektu.

Od 2008. do 2012. godine EULEX–ova KJ je uključivala **naoružanu Grupu za pratnju zatvorenika (GPZ)**, koja je bila ko–locirana sa Jedinicom za pratnju KSK. Sa novim odgovornostima koje su preuzete od UNMIK–a, EULEX je bio jedini akter sa pristupom na severu Kosova u vreme napete političke atmosfere.

GPZ je bila podeljena u dve jedinice, jedna stacionirana u Korektivnom centru Lipljan, a druga u Korektivnom centru Dubrava. Primarna uloga GPZ bila je da prati zatvorenike do severne Mitrovice, ali se takođe proširila na celo Kosovo kad god lokalni resursi za pratnju nisu bili dostupni. Posle 2012. godine, policija EULEX–a je preuzela odgovornosti za pratnju i postepeno prenela te odgovornosti na KSK.

Od 2010. do 2018. godine EULEX–ova KJ je takođe bila angažovana, kroz nadgledanje, podučavanje i savetovanje, u **planiranju i izgradnji novih korektivnih centara**, poput Zatvora visoke bezbednosti u Podujevu, obezbeđujući da novi objekti budu izgrađeni tako da ispunjuju neophodne uslove i istovremeno omogućuju prostor za aktivnosti i rehabilitaciju zatvorenika.

Tokom godina, EULEX–ove aktivnosti nadgledanja, podučavanja i savetovanja doprinele su **profesionalizaciji KSK**, koja je, uporedo sa odstupanjem EULEX–a, postepeno preuzimala sve veće odgovornosti.

Tokom godina, KSK je evoluirala u **službu** koja je u velikoj meri u skladu sa **minimalnim standardnim pravilima UN za postupanje sa zatvorenicima i Evropskih zatvorskim pravilima**.

Uloga EULEX–ove Korektivne jedinice danas

EULEX–ova KJ podržava KSK u razvoju **profesionalnog tima visokog rukovodstva** i u povećanju njenih kapaciteta za **sprečavanje neprimerenog mešanja i preferencijalnog tretmana** zatvorenika kroz nadgledanje, podučavanje i savetovanje. KJ takođe savetuje KSK i PSK o **upravljanju visokoproflisanim i radikalizovanim zatvorenicima** i olakšava saradnju između PSK i KSK u cilju **poboljšanja rehabilitacije i reintegracije** zatvorenika.

Trenutno aktivnosti EULEX–ove KJ uključuju:

- **Redovne terenske posete** u svih 11 korektivnih objekata u cilju praćenja **svakodnevnog funkcionisanja** objekata KSK, uključujući postupanje sa zatvorenicima i pritvorenicima
- **Savetovanje** rukovodstva KSK o rešavanju strateških pitanja
- Podrška uspostavljanju **systema za planiranje izdržavanja kazne** za zatvorenike na osnovu pojedinačne **procene rizika i potreba**.
- Nadgledanje sprovođenja **planova izdržavanja kazne** za osuđene zatvorenike
- Održavanje **kurseva obuke** (detaljno navedeni na sledećoj strani)
- **Kontakt sa zatvorenicima** (po potrebi)
- Nadgledanje **bolničke pratnje** zatvorenika visokog profila
- Podrška KSK u daljoj **funkcionalizaciji četiri korektivne ustanove** izgrađene poslednjih godina (Zatvor visoke bezbednosti, Pritvorski centar u Prištini, Pritvorski centar u Gnjilanu, Vaspitno–korektivni centar u Lipljanu)
- Podrška **ženskom korektivnom osoblju i Udruženju žena KSK**
- Aktivno učešće u različitim **radnim grupama**, koje rade na izradi podzakonskih akata i strategija (npr. Radna grupa Ministarstva pravde za postupanje sa zatvorenicima i programe rehabilitacije zatvorenika, Radna grupa za izradu podzakonskog akta o kućnom redu)

EULEX–ova KJ takođe prati specifične potrebe **žena i maloletnika**, kao i **ugroženih grupa** kao što su zatvorenici sa problemima mentalnog zdravlja, i pruža savete KSK–u, putem preporuka, kurseva obuke i podučavanja o tome kako na najbolji način ispuniti njihove specifične potrebe.

Glavna dostignuća

Brojni korektivni **stručnjaci iz zemalja EU podučavali su i savetovali lokalno osoblje KSK** u mnogim oblastima njihovog svakodnevnog rada. Ovo je doprinelo profesionalizaciji KSK, koja je preuzela punu odgovornost za sve zadatke nakon što je EULEX-ovoj KJ istekao izvršni mandat.

Od 2008. godine, KJ pomaže KSK-u u **razvoju**:

- Jedinice za zatvorsku pratnju (2008–2012)
- Ekonomske jedinice KSK (u toku)
- Obaveštajne jedinice KSK (u toku)
- Internog inspektorata Ministarstva pravde (u toku)
- Jedinice za procenu i klasifikaciju zatvorenika (u toku)

EULEX je 2018. godine zajedno sa nekoliko kosovskih nevladinih organizacija, lokalnih institucija i međunarodnih organizacija, pomogao KSK-u da osnuje „**Udruženje žena Korektivne službe Kosova**“, čiji je cilj da unapredi položaj žena u KSK-u i da pomogne ženama zaposlenim u ovoj službi da razvijaju svoje karijere i ostvare svoj puni potencijal.

Od 2008. godine, EULEX-ova KJ pruža smernice i savet kosovskim institucijama o **usklađivanju nacрта zakona i Standardnih operativnih procedura sa najboljim evropskim i međunarodnim standardima**.

Tokom godina, EULEX-ova KJ je takođe pomagala KSK-u u pomeranju fokusa sa uglavnom bezbednosnih aspekata na olakšavanje **rehabilitacije** zatvorenika i njihovog **uspešnog povratka u svoje zajednice**, kao i na **sprečavanje ponovnog izvršenja krivičnih dela**.

EULEX je 2021. godine podržao KSK u izradi i sprovođenju **medijske i kampanje u društvenim medijima** širom Kosova u cilju informisanja javnosti o radu KSK i jačanja njene reputacije.

Kursevi obuke i studijske posete

Tokom godina, EULEX-ova KJ je organizovala nekoliko kurseva obuke za više od hiljadu članova osoblja KSK o:

- **Razvoju kapaciteta za upravljanje** (strateško planiranje; upravljanje javnim finansijama, računovodstvo i kontrole; revizija; sistem upravljanja datotekama)
- **Unapređenju bezbednosti** (prigovori u kriznim incidentima; obuka o obaveštajnim i analitičkim poslovima; zatvorska bezbednost i procena bezbednosnog rizika).
- **Bezbednosti, zdravlju i rehabilitaciji zatvorenika** (ocena i klasifikacija zatvorenika; intervjuisanje zatvorenika; planiranje izdržavanja kazne; upravljanje zatvorenima za problemima mentalnog zdravlja i bolestima zavisnosti; obuka o osnovnom održavanju života i prvoj pomoći; rano otkrivanje nasilnog ekstremizma i radikalizacije u zatvorima)
- **Uvođenju rodne perspektive i rodna inkluzija**

EULEX-ova KJ je, pored toga, za osoblje KSK organizovala **studijske posete u Finskoj** (2011, 2013, 2017. i 2019. godine), **Estoniji** (2013.), **Velikoj Britaniji** (2014.) i **Švedskoj** (2017. i 2019. godine).

Donacije

Od 2008. godine EULEX-ova KJ je takođe podržala KSK kroz nekoliko **donacija**, uključujući:

- 57 vozila
- 50 desktop kompjutera, 5 laptopova i 50 mobilnih telefona, kako bi pomogla da se poveća telefonski i virtuelni pristup zatvorenima i da bi se olakšali virtuelni sastanci korektivnog osoblja tokom pandemije COVID-19 (april 2020.)
- Novu pekarsku opremu u Korektivnom centru za žene u Lipljanu. Svrha ove zajedničke donacije EULEX-a i UNMIK-a bila je da olakša rehabilitaciju zatvorenika i da ih opremi veštinama koje bi im mogle pomoći da se zaposle nakon puštanja na slobodu (jul 2021.)

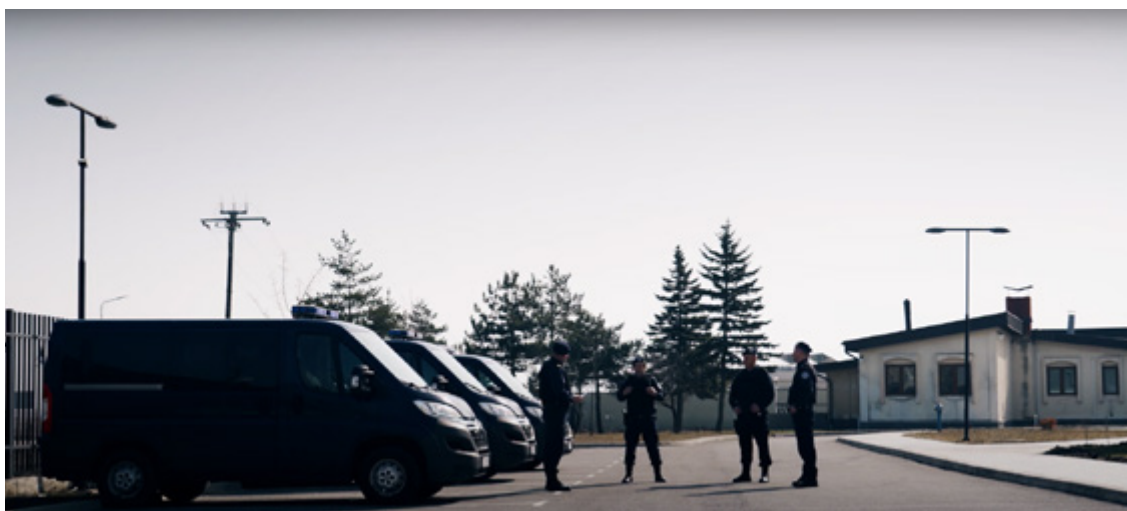
- Računare, UPS, rutere, štampače, radio uređaje, mobilne telefone, GPS, dvoglede, ručne lampe i stolove (septembar 2021.)
- Predmete potrebne za izradu stolica u Pritvorskom centru u Mitrovici, kao deo programa resocijalizacije zatvorenika (januar 2022.)
- Komplete prve pomoći, opremu za obuku i IT opremu za sve pritvorske i korektivne centre na Kosovu, kako bi pomogli instruktorima KSK za osnovno održavanje života da samostalno organizuju osnovne aktivnosti obuke za održavanje života za svoje kolege (avgust 2022.)

Značaj saradnje između EULEX–ove Korektivne jedinice, Korektivne službe Kosova i Probacione službe Kosova

Da bi se postigao društveno efikasan zatvorski sistem koji je u skladu sa Evropskim zatvorskim pravilima Saveta Evrope i Standardnim minimalnim pravilima UN za postupanje sa zatvorenicima, neophodna je bliska saradnja između KSK, PSK i EULEX–a.

Naš zajednički cilj je da ojačamo i korektivnu i probacionu službu, kako bi one bile u potpunosti u skladu sa međunarodnim standardima ljudskih prava i pristupom Saveta Evrope humanijim i društveno efikasnijim kaznenim sankcijama.

Pored toga, EULEX pomaže obema institucijama na terenu u primeni najboljih praksi evropskih zatvorskih i probacionih službi u cilju što bolje reintegracije i resocijalizacije svih zatvorenika.

European Union Rule of Law Mission
Kosovo

www.eulex-kosovo.eu

 @eulex.kosovo

 @eulexkosovo

 eulexkosovo